

Umění potřebuje
cestovat.

Zdenek Rykr:
Pryč! (1934)

Zdenek Rykr (1900-1940)

- <https://www.youtube.com/watch?v=fF7cM70poGY>
- Kolín, satira a železnice
- Paříž aspoň jednou ročně
- Praha a Orion
- PIRAS a koupelny

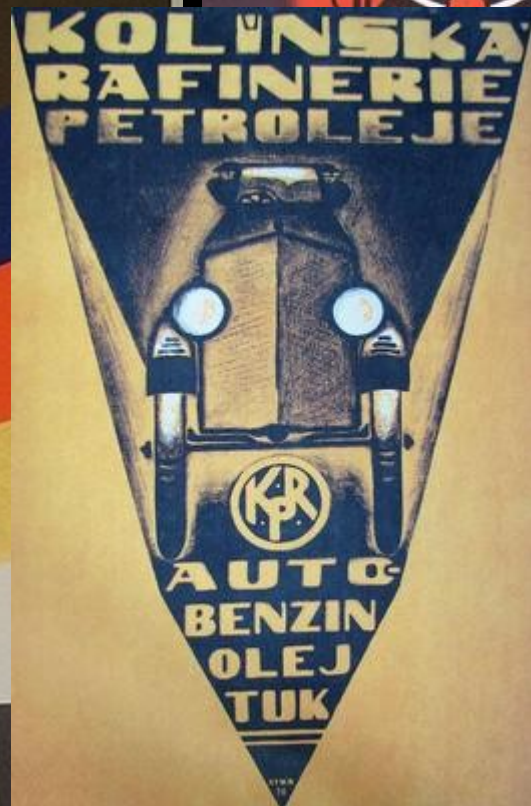
Šéf reklamního oddělení *První české akciové společnosti továren na orientálské cukrovinky a čokoládu na Královských Vinohradech*

- *Dříve malovali malíři fresky v kostelích a na hradech. (...) V posledních letech se stává, že přijdou momenty, kdy si pan továrník vzpomene na umění, nejen jako ozdobu, ale jako potřebu. (...) Je nutno se pozeptat po nějakém takovém bláznivém malíři. --- A tady jsme u toho okamžiku, kdy moderní umění vchází do moderního života, tj. do průmyslu. Který malíř chce začít dělat do průmyslu, musí se nejdřív naučit telefonovat, telegrafovat a jezdit rychlovlaky. Pak se vytrenovat v trpělivosti při čekání v různých chodbách, předpokojích a sekretariátech. Pak se musí naučit pár mastných anekdot, aby mohl pány přivést do dobré nálady.*

Z. Rykr: Malíř v průmyslu. *Tribuna* (1927)

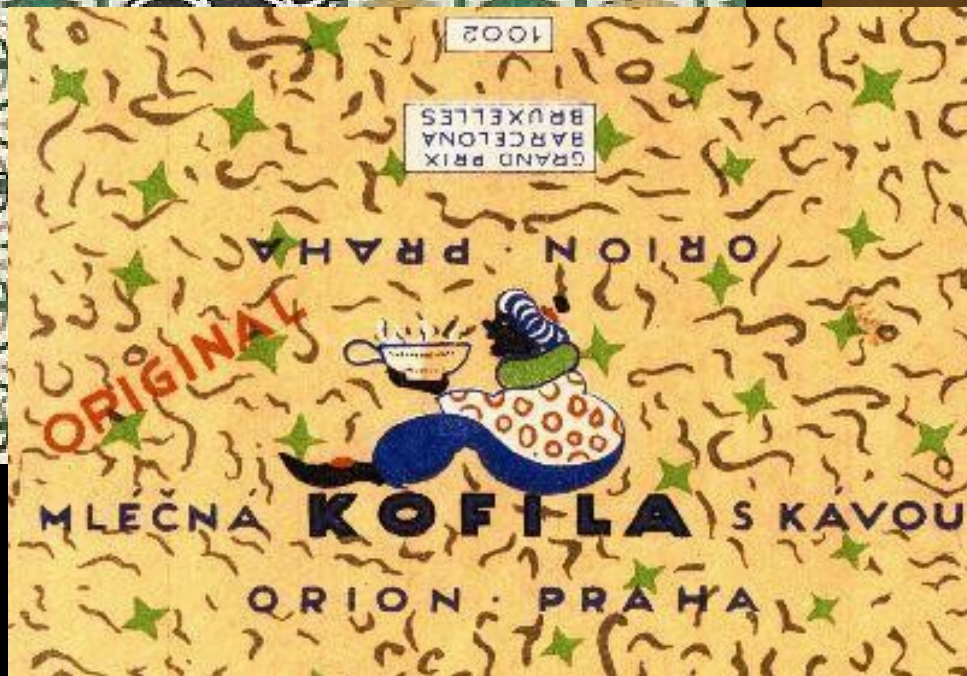

ré plakáty

Obaly, boxy etc.

Stylová pružnost, eklekticismus nebo bezkonkurenční nabídka řemeslníka?

Hřbitov 193

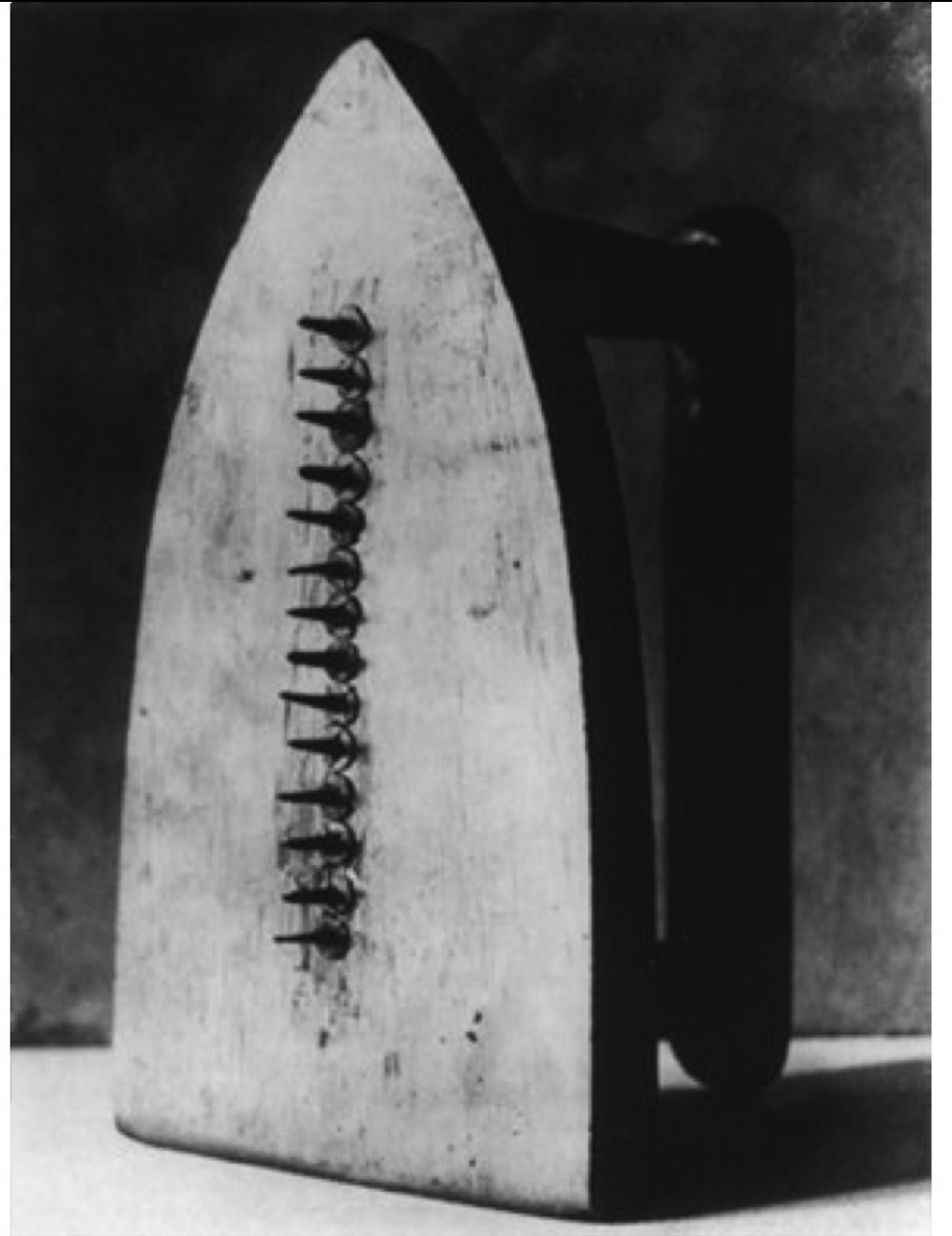
Z venkova, 1936

Novinky z Paříže (1930-1934)

- *Georges Bataille (1897-1962) INFORME („beztvaré“): Alberto Giacometti: Zavěšený míč (1930-31), sádra, kov*
- **OBJEKT: fetiš pro „konfliktní touhy“ (Freud): Man Ray: Dar (1921)**
  - : sadomasochistický vtip: Meret Oppenheimová: Guvernantka / Chůva (1936)
  - : z vitríny k relikviáři, „v němž subjekt pronásleduje svou touhu jako duch“: Joseph Cornell: Papouščí hudební skříňka (1937-8)
- **Nalezený Marcel Duchamp: *Krabice v kufru (1935-1941), světlotisk***

Fetiš pro „konfliktní
touhy“ (Freud): Ma
Dar (1921)

Alberto Giacometti: *Zavěšený míč* (1930-31),
sádra, kov – „beztvaré“ bez slizu

Alberto
Giacometti:
Palác o čtvrté,
1932

Sadmomasochistický vtip: Meret
Oppenheimová: Guvernantka / Chůva (1936)

Exposition surréaliste d'objets
Galerie Charles Ratton, Paris, 1936

USA

Joseph Cornell: Papouščí
hudební skříňka (1937-8)

Marcel Duchamp: *Krabice v kufru*
(1935-41), světlotisk

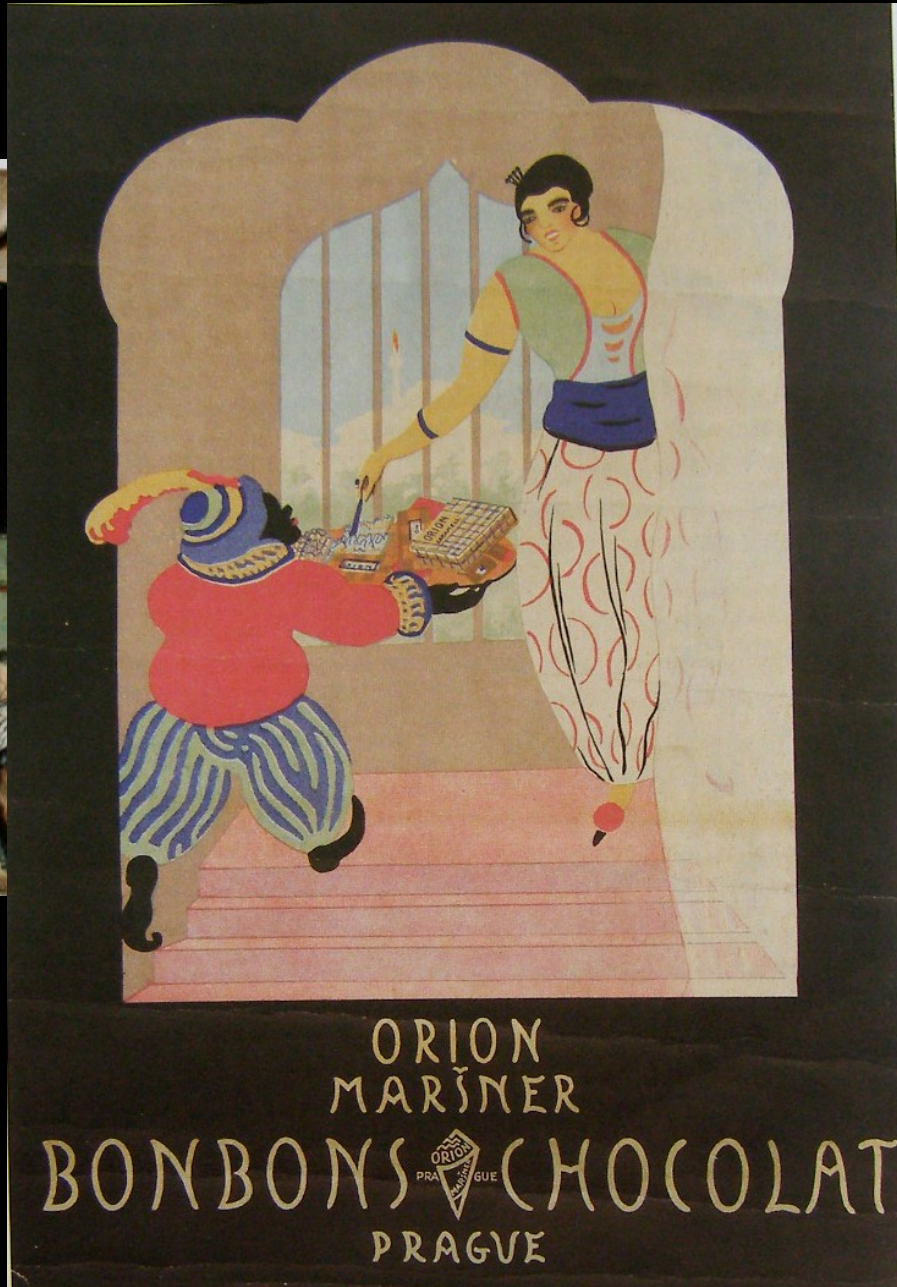

Pryč! Výstava v paláci Dunaj, prosinec 1934

Španělsko

René Magritte: Lidské možnosti (1935)

Amor Psyché

Sláva

Antonio Canova: Amor a Psyché,
1787-93

Kufr

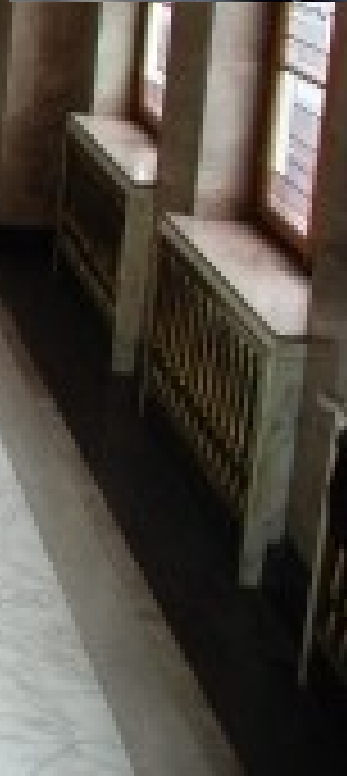
„Kus prkýnka s pikantními výstřižky filmové krasavice, chomáče vyčesaných vlasů, ušpiněný kapesník, přes to mříže z plechových pruhů...“ (J. R. Marek)

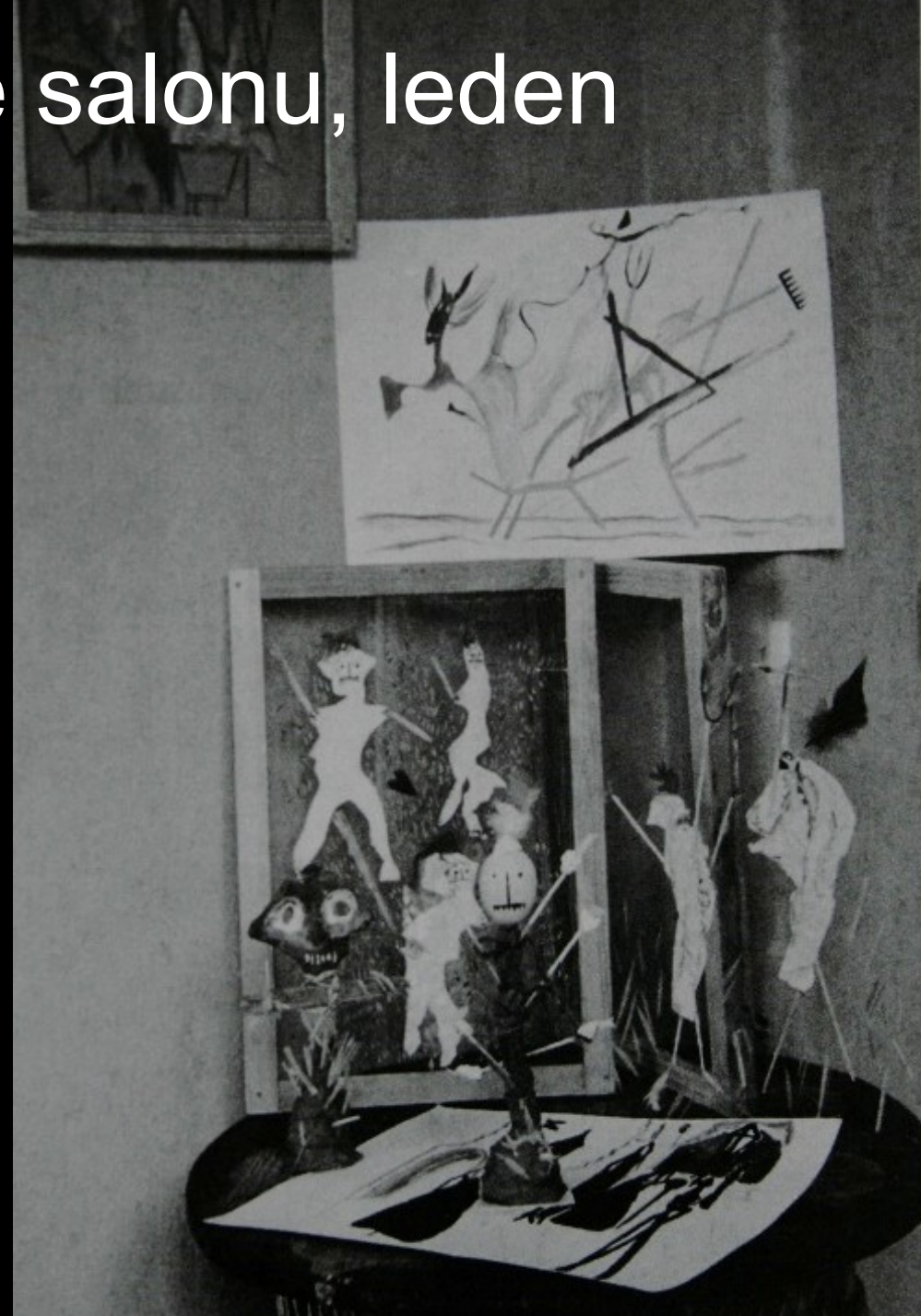

„Ještě nikdy jsem s takovou chutí neposlechl perutné výzvy katalogu, tentokráte počínající slovem: PRYČ! A jak si člověk na ulici zase připadal jako mezi lidmi!“ (J. R. Marek)

Výstava Z. Rykra v Topičově salonu, leden 1936: cykly Čechy, Venkov, Orient

ČECH

*...vytváření věcí z
neobvyklých
materiálů tak, aby
byly co nejvíce
vzdáleny svému
obvyklému
významu
(Viktor Nikodém)*

*...jako „květy, které
jsme nikdy neviděli
nebo zvířata, která
jsme nikdy
nepotkali a nebo
jako obojí“ (Zdeněk
Rykr)*

Křížová cesta

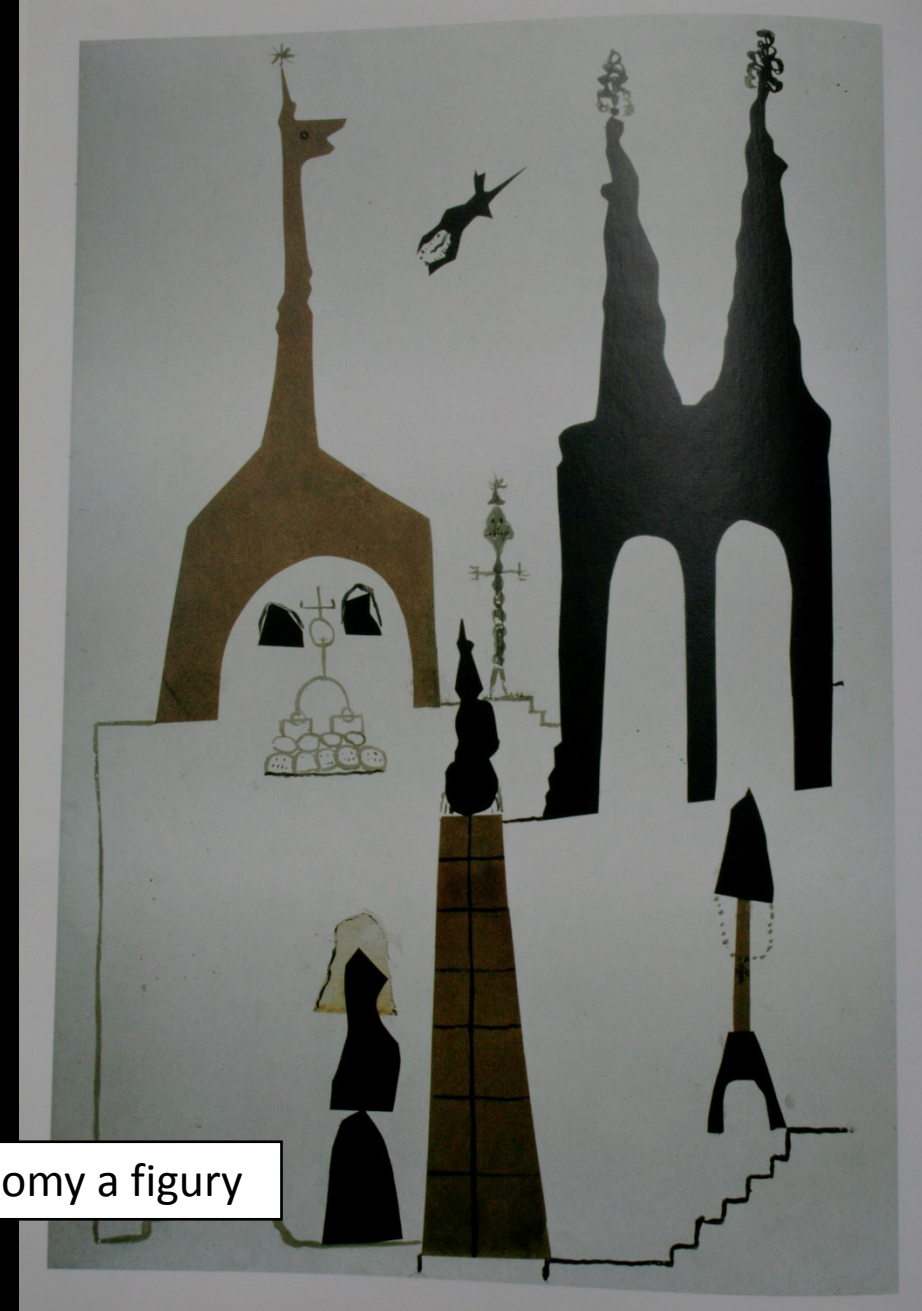

Dvě ženy

Kostelní domy a figury

*Exaltovaný škleb nad
nedostatečností i
marnivostí
uměleckého
pachtění (J. Č.)*

Ptáčci

Venkovská scéna

Jen tvar ne zrak!

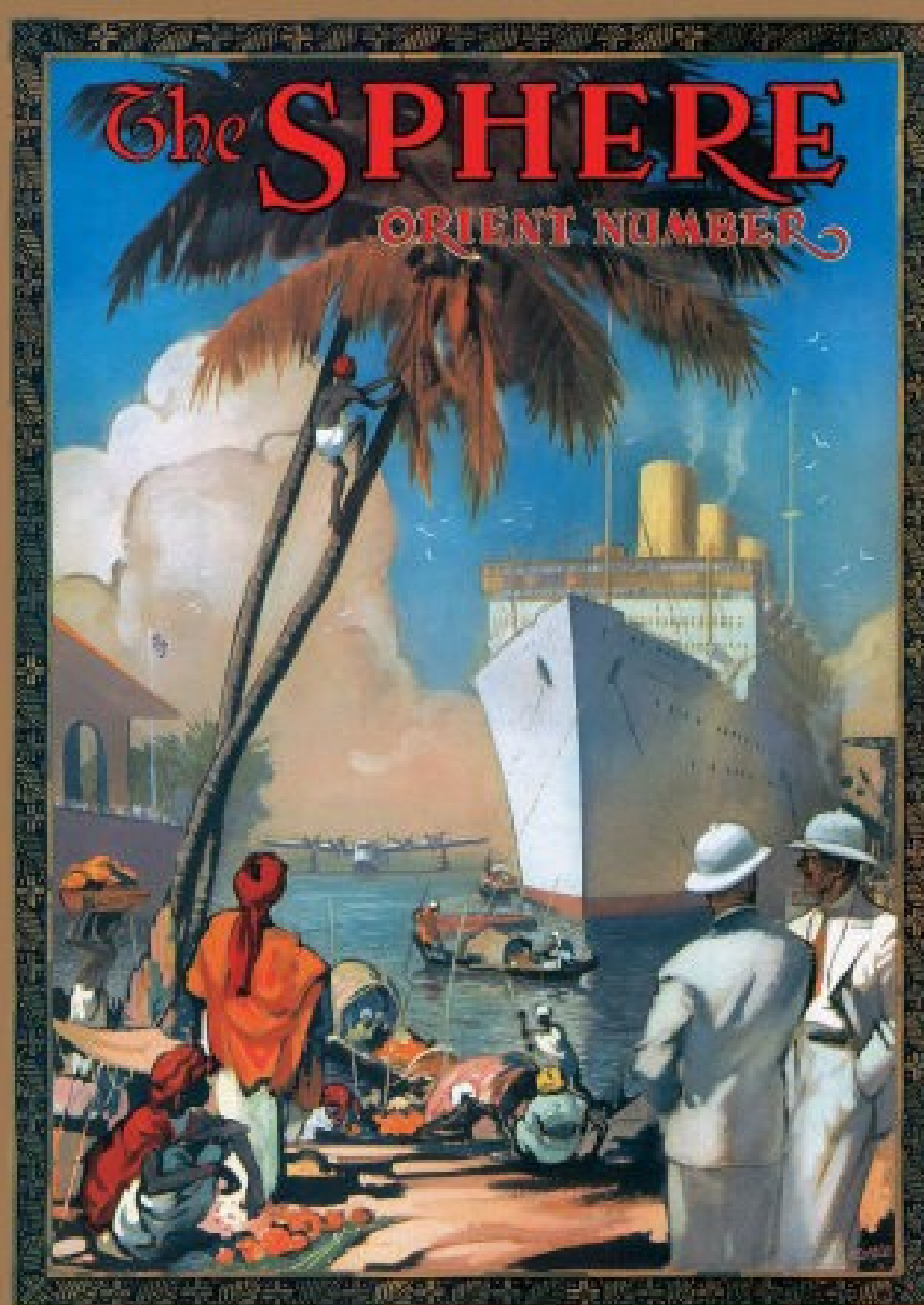

ORIENT

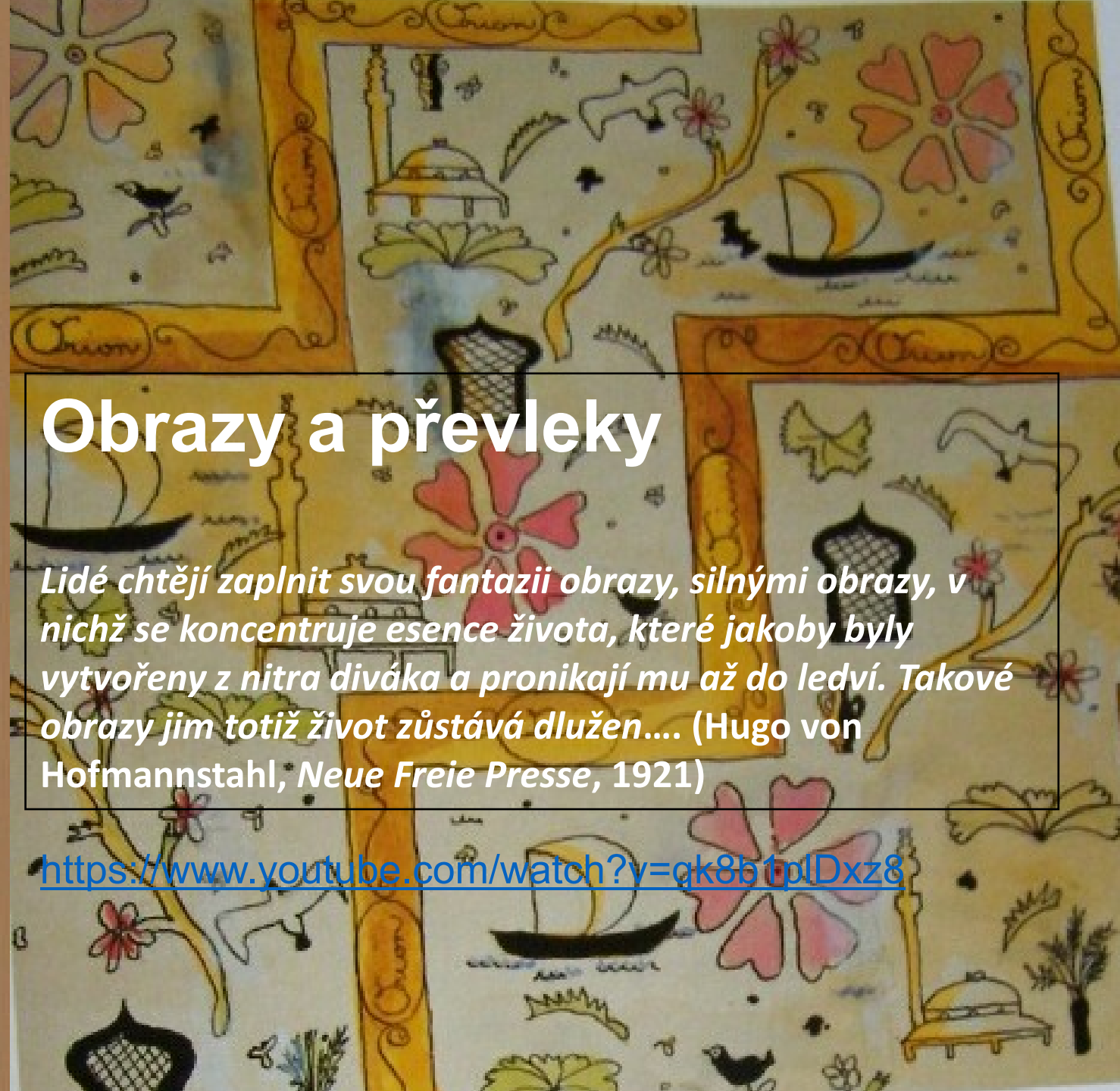

Obrazy a převleky

Lidé chtějí zaplnit svou fantazii obrazy, silnými obrazy, v nichž se koncentruje esence života, které jakoby byly vytvořeny z nitra diváka a pronikají mu až do ledví. Takové obrazy jim totiž život zůstává dlužen.... (Hugo von Hofmannstahl, Neue Freie Presse, 1921)

<https://www.youtube.com/watch?v=gk8b1pIDxz8>

Rykr: Smutný obraz,
1939

Čapek: Krajina s křížkem
a holuby, 1937

*Z prázdnin našich umělců:
Dr. Zdeněk Rykr, malíř, karikaturista
a feuilletonista maloval letos v Kolině
nad Labem. Maloval, až se sám zmalo-
val, jak zříme.*

„...jako nutný výraz
ducha, jateho
bludištními ohlasy,
která v určité
uspořádaném nitru
dovede halucinovat
tento náš někdy
strašidelný svět, ...

...jako svědectví o
podivínské bytosti,
která tu někde
bytovala a nikým
neviděna a neznáma
zase odešla.“
(Josef Čapek)

Josef Čapek: Mr. Myself (1920)